

กระทู้ถามที่ ๓๖๔/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง กรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จะเวนคืนที่ดินวัดเอี่ยมวรนุช เขตพระนคร
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

จากกรณีวัดเอี่ยมวรนุช เขตพระนคร เป็นวัดเก่าแก่ที่มีอายุกว่า ๒๐๐ ปี เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธทั้งประเทศ โดยเฉพาะมีรูปปั้นบูชาของหลวงปู่ทวด ที่คนไทยทั่วประเทศเคารพบูชา จะถูกเวนคืนที่ดิน เพื่อสร้างแนวรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีม่วงสถานีบางขุนพรหม ทั้งนี้ ที่ดินของวัดมีประมาณ ๒ ไร่ ๒ งาน เท่านั้น แต่กลับถูกเวนคืนขยัพื้นที่เข้ามาเรื่อย ๆ ทำให้วิหารหลวงปู่ทวด และเจดีย์โบราณ กำลังจะถูกทุบ ชุมชนบริเวณวัดถูกไล่รื้อถอนแต่เดิมมีเจ้าหน้าที่มารางวัดปักหมุดแนวเขตก่อสร้างว่าจะใช้ที่ดินบริเวณวัดประมาณ ๔ เมตร แต่เจ้าหน้าที่มาวัดที่ดิน พบว่าได้ขยัแนวเขตจากกำแพงวัดเข้าไปอีก รวมเป็น ๖ เมตร ทำให้อาจต้องทุบเจดีย์ขาว อายุเกือบร้อยปีและวิหารหลวงปู่ทวด รวมทั้งบ้านเรือนและร้านค้าชาวบ้านก็ถูกเวนคืนด้วย การที่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) จะเข้ามารื้อถอน ส่งผลกระทบทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้วัดเอี่ยมวรนุช ถือว่าเป็นโบราณสถานที่มีพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้คุ้มครองอยู่ตามกฎหมายที่ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารภายในเขต ของโบราณสถานอีกด้วย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) จากกรณีการเวนคืนที่ดินในวัดเอี่ยมวรนุช เขตพระนคร เพื่อก่อสร้างสถานีบางขุนพรหม ซึ่งเป็นสถานีใต้ดินของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงนั้น มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานก่อสร้างสถานีดังกล่าวนี้อย่างไรขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแนวทางแก้ไขปัญหสำหรับพื้นที่บริเวณอยู่ในแนวเวนคืนและได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างนี้อย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม เวชกามา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดสกลนคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๖๔/ร.

ของ นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย
เรื่อง กรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จะเวนคืนที่ดินวัดเอี่ยมวรานุช เขตพระนคร

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง กรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จะเวนคืนที่ดินวัดเอี่ยมวรานุช เขตพระนคร ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงคมนาคม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

รัฐบาลโดยกระทรวงคมนาคมและการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ขอเรียนว่าการก่อสร้างสถานีบางขุนพรหม โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ นั้น เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งมีมติเห็นชอบแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน ๗ สาย ระยะทางรวม ๑๕๔ กิโลเมตร ซึ่งรวมถึงโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ในความรับผิดชอบของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยโดยโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ มีระยะทางรวม ๒๓.๖ กิโลเมตร แบ่งเป็นระยะทางใต้ดิน ๑๒.๖ กิโลเมตร และระยะทางยกระดับ ๑๑ กิโลเมตร ประกอบด้วย สถานีใต้ดิน ๑๐ สถานี และสถานียกระดับ ๗ สถานี ซึ่งสถานีบางขุนพรหม เป็นหนึ่งในสถานีใต้ดินในโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ตั้งอยู่บริเวณวัดเอี่ยมวรานุช มีทางขึ้น - ลง ๔ ตำแหน่ง ดังนี้

๑) ตำแหน่งทางขึ้น - ลง หมายเลข ๑ ตั้งอยู่บริเวณหน้าวัดเอี่ยมวรานุช ใกล้สี่แยกวิสุทธิกษัตริย์

๒) ตำแหน่งทางขึ้น - ลง หมายเลข ๒ ตั้งอยู่บริเวณป้อม ปตท. ตรงข้ามวัดสามพระยา

๓) ตำแหน่งทางขึ้น - ลง หมายเลข ๓ ตั้งอยู่บริเวณโรงพิมพ์ศรีหงส์

๔) ตำแหน่งทางขึ้น - ลง หมายเลข ๔ ตั้งอยู่บริเวณธนาคารแห่งประเทศไทย ถนนวิสุทธิกษัตริย์ ซึ่งในการก่อสร้างสถานีบางขุนพรหม การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยตรวจสอบแล้วพบว่าตำแหน่งทางขึ้น - ลง หมายเลข ๑ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหน้าวัดเอี่ยมวรานุช ใกล้สี่แยกวิสุทธิกษัตริย์นั้น จะประกอบด้วย ชุดบันได ลิฟต์ และปล่องระบายอากาศ โดยในการก่อสร้างทางขึ้น - ลงที่ ๑ ดังกล่าว การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ขอยืนยันว่าจะไม่มีการเวนคืนวิหารและเจดีย์เก่าของวัดเอี่ยมวรานุช ทั้งนี้ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จะพิจารณาปรับปรุงรูปแบบเพื่อลดผลกระทบของวัดเอี่ยมวรานุชเพิ่มเติม ส่วนพื้นที่บริเวณอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในแนวเวนคืนแต่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง เช่น แนวรั้ว นั้น การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยจะพิจารณาดำเนินการลดผลกระทบให้ได้มากที่สุด

โดยโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ดำเนินการตามรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงานฉบับสมบูรณ์) (EIA) กันยายน ๒๕๖๒ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งได้มีการวิเคราะห์

ผลกระทบต่าง ๆ รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสถานที่สำคัญ ศาสนสถานฯ โดยผู้ชำนาญการหลากหลายสาขาวิชา ซึ่งการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตามแนวทางในรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วน ซึ่งการดำเนินการก่อสร้างโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ได้ยึดหลักของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้เรียบร้อยแล้ว

วัตถุประสงค์ของการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ในช่วงของวัดเอี่ยมวรานุช โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมด้านการลดเวลาในการเดินทางของประชาชนให้เร็วขึ้น สะดวก ประหยัด และสร้างผลกระทบต่อประชาชนที่ต้องโดนเวนคืนให้น้อยที่สุด ซึ่งจากการศึกษาเดิม เมื่อปี ๒๕๕๓ จะต้องเวนคืนตึกแถวตรงข้ามวัดเอี่ยมวรานุช ช่วงระหว่างซอยสามเสน ๕ ถึงซอยสามเสน ๖ ตลอดแนวสถานี มีผู้ได้รับผลกระทบกว่า ๔๐ ราย ซึ่งในแบบปัจจุบันปี ๒๕๖๔ ได้แก้ไขจนสามารถปรับลดผู้ได้รับผลกระทบลงเหลือเฉพาะบริเวณที่เป็นทางขึ้น - ลง เหลือเพียง ๙ รายเท่านั้น

การดำเนินการในการขออนุมัติโครงการ และแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	แผนการดำเนินงานโครงการ สายสีม่วงช่วง เตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก)
คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ก่อสร้าง	๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐
พิจารณารูปแบบการลงทุนงานระบบ รถไฟฟ้า และเดินรถ	ธันวาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔
สำรวจ/จัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน	มกราคม ๒๕๖๔ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
ประกวดราคางานโยธา	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ - พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เริ่มก่อสร้าง	ธันวาคม ๒๕๖๔
คัดเลือกเอกชนฯ (PPP)	พฤศจิกายน ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๖
เปิดให้บริการ	มีนาคม ๒๕๗๐

คำตอบข้อที่ ๒

รัฐบาลโดยกระทรวงคมนาคมและการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการตามรายละเอียด ดังนี้

๑. การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยขอเข้าพบเจ้าอาวาสวัดเอี่ยมวรานุช เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔ และได้ชี้แจงรายละเอียดการก่อสร้างต่าง ๆ โดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยยืนยันว่าจะไม่มีการเวนคืนวิหารและเจดีย์เก่าของวัดเอี่ยมวรานุช รวมทั้งจะดำเนินการลดผลกระทบจากการก่อสร้างในพื้นที่อื่น ๆ ให้มากที่สุด ทั้งนี้ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้จัดทำข่าวชี้แจงต่อสื่อมวลชนและประชาชน กรณีวัดเอี่ยมวรานุช โดย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

ยืนยันไม่เวนคืนวิหารและเจดีย์เก่าวัดเอี่ยมวรณุช ในโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ซึ่งเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

๒. การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รฟม๐๑๑/๕๘๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึง อนุนายกและเลขาธิการสมาคมองค์การพิทักษ์รัฐธรรมนูญไทย เพื่อชี้แจงการเวนคืนและการใช้พื้นที่วัดเอี่ยมวรณุชเป็นสถานที่ก่อสร้างสถานีรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ โดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยยืนยันว่าจะไม่มีการเวนคืนวิหารและเจดีย์เก่าของวัดเอี่ยมวรณุชรวมทั้งจะดำเนินการลดผลกระทบจากการก่อสร้างในพื้นที่อื่น ๆ ให้มากที่สุด

๓. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาด้านพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ ได้มีหนังสือ ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๖/๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ขอเชิญการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเข้าร่วมประชุมการพิจารณาลดผลกระทบเกี่ยวกับการขอเวนคืนพื้นที่วัดเอี่ยมวรณุช สถานีบางขุนพรหม โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้เข้าร่วมชี้แจงในประเด็นดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการฯ ผู้แทนวัดเอี่ยมวรณุช และผู้ร้องเรียน (ชมรมรักษาศิลป์พระนคร ชมรมคนรักวัดเอี่ยมวรณุช และชมรมพิทักษ์พระพุทธศาสนา) ซึ่งในที่ประชุมมีมติให้ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จัดทำหนังสือยืนยันการใช้พื้นที่ของวัดเอี่ยมวรณุช ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รฟม๐๑๑/๓๓๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงเจ้าอาวาสวัดเอี่ยมวรณุช เพื่อแจ้งให้ทราบว่าไม่มีการเวนคืนที่ดินในเขตศาสนสถาน (ภายในกำแพงวัด) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณวิหารหลวงปู่ทวดและเจดีย์ขาว

สำหรับการดำเนินการในอนาคตนั้น กระทรวงคมนาคมและการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จะให้ความสำคัญกับการสื่อสารและทำความเข้าใจกับชุมชนและสาธารณะ โดยจะดำเนินการมอบหมายให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ครอบคลุมทุกส่วนงานกรณีสิทธิที่ดิน สื่อสารองค์กร และวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม ลงพื้นที่เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้า ทั้งก่อนและระหว่างการดำเนินการ โดยเฉพาะบริเวณที่มีความละเอียดอ่อนเพื่อสร้างการยอมรับของชุมชนตลอดระยะเวลาโครงการ